Advies business rule model v2 23 september 2021

Vergadering 21 januari 2021

Dit agendapunt is eerder behandeld op de vergadering van 21 januari 2021. Tijdens deze vergadering is het nieuwe digitaal instrument behandeld dat door het team Onderhuur en Adreskwaliteit is ontwikkeld. Dit instrument heeft tot doel een adequate inschatting te maken van de kans dat er sprake is van een overtreding van de regelgeving op een adres (illegale onderhuur van een corporatiewoning). Het gaat om het automatiseren van het huidige handmatige onderzoeksproces in het kader van de effectieve handhaving van de Huisvestingsverordening 2020 van de gemeente Amsterdam en de aanpak van wederrechtelijke onderhuur van corporatiewoningen in het kader van het convenant Zoeklicht. Er is een administratief vooronderzoek verricht door een projectmedewerker van Toezicht & Handhaving Wonen. De tijd die de projectmedewerker kwijt is aan de feitelijke onderzoekshandelingen zou men met de automatisering kunnen besparen. Er wordt gebruik gemaakt van 'business rules' die reeds in het toezicht zijn ontwikkeld, geautomatiseerd en op de meldingen zijn toegepast. Onder 'business rules' wordt hier verstaan: signalen (veelal bestaand uit een aantal kenmerken van een adres of melding) waarbij op basis van ervaringen uit het verleden de kans op het aantreffen van een overtreding hoger wordt ingeschat.
De CPA vroeg zich tijdens deze vergadering af hoe gewaarborgd kan worden dat de menselijke factor bepalend blijft en of er wellicht in een volgend stadium toch niet gewerkt gaat worden met allesbepalende algoritmen.
Ook is opgemerkt dat uit de DPIA kon worden afgeleid dat er beveiligingskwesties openstonden en dat er nog geen autorisatiematrix is. De CPA adviseerde om deze zaken op orde te brengen. Gelet op de implementatie van de gepresenteerde werkwijze is naar de naleving van de beveiligingsmaatregelen gevraagd.

Vergadering 23 september 2021

Het advies van 21 januari 2021 is volgens het team Data en Onderzoek opgevolgd. Ten eerste blijft de menselijke factor bepalend bij het nemen van beslissingen. Het gaat hier niet om een allesbepalend algoritme. Meldingen en uitkomsten worden in eerste instantie beoordeeld door medewerkers om te besluiten of een huisbezoek opportuun is. Vervolgens beslist ook het team na een huisbezoek of handhaving nodig is of niet. Ten tweede zijn de gevraagde beveiligingsmaatregelen getroffen. Voor elke datastroom bij een project is toegang beperkt tot geautoriseerde personen
De vervolgstappen zijn nu het binnenhalen van data bij de woningcorporaties, omdat de in januari 2021 aangekondigde pilot niet is doorgegaan wegens gebrek aan data. De opgevraagde dataset wordt beperkt tot gegevens die nodig zijn om te bepalen of er sprake kan zijn van illegale onderhuur. Er wordt getoetst welke data uit de oorspronkelijke set in dat opzicht overbodig zijn en die zullen dan worden weggelaten. De pilot start met Ymere en Stadgenoot. Bij succes zullen de andere corporaties van de AFWC volgen. De gegevens
komen via de cloud binnen bij een daarvoor aangewezen data-analist van het projectteam die ze analyseert en pseudonimiseert voor verder gebruik. De datastromen zullen gescheiden zijn. De toezichthouders krijgen het resultaat van het geautomatiseerde onderzoek en gaan daarmee op pad om te achterhalen of sprake is van illegale onderverhuur. De burgers bij wie de huisbezoeken plaatsvinden krijgen te horen dat er meldingen zijn geweest en wat uit het administratieve onderzoek is uitgekomen. Zo kunnen zij controleren of deze dataset klopt. De burgers krijgen ook te zien welke informatie de dienst van Wonen kan inzien.

Advies

Allereerst dankt de CPA de aanwezigen voor hun toelichting. De commissie is verheugd dat aan de eerdere aandachtspunten opvolging wordt gegeven in die zin dat de menselijke factor bepalend blijft bij beslissingen. De CPA adviseert om ook advies te vragen aan de Functionaris Gegevensbescherming. Ook wil de CPA meegeven dat in de (concept) DPIA verwezen wordt naar een verouderde privacyverklaring. Tot slot wil de CPA graag op de hoogte worden gehouden van de uitkomsten van de pilot.
Kortheidshalve verwijs ik u naar bijgevoegde notulen van de vergadering over het betreffende agendapunt.

Openbare vergadering Commissie Persoonsgegevens Amsterdam 23 september 2021

Het Business Rule Model V2 (Team Data & Onderzoek, directie Toezicht en handhaving)

Het advies van de CPA na de eerste presentatie hier op 21 januari 2021 is opgevolgd. De menselijke factor - en niet een allesbepalend algoritme - blijft bepalend bij beslissingen. De gevraagde beveiligingsmaatregelen zijn getroffen. Voor elke datastroom bij een project is toegang beperkt tot personen die voor dat project bevoegd zijn. De destijds aangekondigde pilot is echter niet doorgegaan wegens gebrek aan data. Daarom is de volgende stap nu het binnenhalen van datasets van de woningcorporaties die meer informatie bevatten dan die van de BRP. De dataset wordt beperkt tot de gegevens die nodig zijn om te bepalen of er sprake kan zijn van illegale onderhuur. Er wordt getoetst welke data uit de oorspronkelijke set in dat opzicht overbodig zijn en die zullen dan worden weggelaten. De proef start met Ymere en Stadgenoot. Bij succes zullen de andere corporaties van de AFWC volgen. De gegevens komen via de cloud binnen bij een daarvoor aangewezen Data-analist van het projectteam die ze analyseert en pseudonimiseert voor verder gebruik.

De CPA vraagt of corporaties elkaars gegevens kunnen inzien of andere projectteams die bezig zijn met andere zaken dan onderhuur. Verder is de vraag hoe het proces van de pilot is ingericht en wat er getoetst wordt.

De datastromen zijn strikt gescheiden, zowel naar corporatie als naar andere projecten van de dienst Wonen. Toezichthouders gaan met het resultaat van het geautomatiseerde onderzoek door het projectteam op pad om te achterhalen of er werkelijk sprake is van illegaal onderverhuur. Alle business rules worden gevolgd en zijn ook uitlegbaar. Getoetst wordt in hoeveel gevallen het model leidt tot terechte vermoedens.

De CPA vraagt een toelichting op de grotere inbreng van de menselijke factor in de besluitvorming.

Meldingen en uitkomsten worden in eerste instantie beoordeeld door medewerkers om te besluiten of een huisbezoek opportuun is. Na het huisbezoek besluit het team en niet de computer of handhaving op zijn plaats is. Dat is allemaal aangepast na het advies van de CPA.
De CPA is benieuwd hoe het zit met de rechtsbescherming van de onderzochte personen en hoe met ze gecommuniceerd wordt over het feit dat er een onderzoek is ingesteld. In beginsel gebeurt dit niet, net zoals in de huidige praktijk. De teams maken een prioritering en maken looplijsten

zonder mensen daarvan op de hoogte te stellen. Burgers krijgen wel te horen dat er meldingen zijn geweest en wat uit het administratieve onderzoek is gekomen.

Zo kunnen zij controleren of deze dataset klopt. Burgers weten ook welke informatie de dienst kan inzien. Desgewenst kan wel informatie over dit alles worden toegevoegd aan het proces of worden toegevoegd aan beschikkingen.

De CPA is benieuwd of de Functionaris Gegevensbescherming ook geconsulteerd wordt. Dit zal gebeuren na het advies van de CPA. Voor de bestuurlijke besluitvorming zullen alle documenten en adviezen aan het college voorgelegd worden.

De CPA is benieuwd waarom gekozen is voor een pilot en of een evaluatie gaat plaatsvinden. De bedoeling is nu te gaan testen of deze aanpak toegevoegde waarde heeft binnen het geheel aan handhaving. Daarna zal gekeken worden of deze aanpak zich leent voor bredere toepassingen, nu of in de toekomst. In de evaluatie na deze pilot wordt bekeken of deze aanpak nut heeft en of zaken een stapje verder kunnen worden gebracht.

De CPA merkt op in de DPIA verwezen wordt naar een verouderde privacyverklaring. De voorzitter zegt dank voor de toelichtingen en vraagt de CPA op de hoogte te houden van de uitkomsten van de pilot. Zij wenst het projectteam veel succes.